

Informatie over het hervestigingsprogramma van UNHCR

De Nederlandse regering nodigt al sinds de jaren '70 vluchtelingen uit om zich in Nederland te vestigen. Sinds 1988 nodigt de regering in overleg met UNHCR 500 vluchtelingen per jaar uit om zich hier permanent te vestigen. Het gaat hierbij om kwetsbare vluchtelingen die niet kunnen terugkeren naar hun land van herkomst en in het land van toevlucht onder moeilijke omstandigheden leven van wie lokale integratie in het toevluchtland onmogelijk wordt geacht.

Slechts een zeer klein aantal vluchtelingen, minder dan 1%, wordt hervestigd. Op dit moment zijn er wereldwijd 16.7 miljoen vluchtelingen. UNHCR beschermt er 11.7 miljoen van hen. De andere vluchtelingen, Palestijnen, vallen onder het mandaat van UNRWA. Jaarlijks worden er wereldwijd ongeveer 80,000 vluchtelingen voorgedragen voor hervestiging.

Wat is hervestiging?

Elk jaar worden er via UNHCR kwetsbare vluchtelingen hervestigd naar landen zoals Australië, Canada, Finland, Nederland, Noorwegen, Verenigde Staten, Zweden en nog 22 andere landen. Hervestigingslanden bieden de vluchtelingen die zij opnemen een permanente verblijfsstatus, onderdak, een financiële bijdrage om in het levensonderhoud te voorzien, toegang tot gezondheidszorg, taallessen, etc. Deze bescherming kan uiteindelijk leiden tot naturalisatie van de vluchtelingen. Aan hen wordt dan dan de nationaliteit van hun nieuwe thuisland verleend.

Wie komt er in aanmerking voor hervestiging?

Zoals vermeld, selecteert UNHCR de meest kwetsbare vluchtelingen voor hervestiging. Denk bijvoorbeeld aan alleenstaande vrouwen/moeders; alleenstaande minderjarige kinderen; vluchtelingen met medische zorgen (die niet behandeld kunnen worden in het land van toevlucht); vluchtelingen die een bijzonder gevaar lopen; vluchtelingen die tot een bepaalde sociale groep behoren (bijvoorbeeld LHBT-individue^{*}); vluchtelingen die slachtoffer zijn geweest van foltering of systematisch geweld.

Hoe vindt de selectie door UNHCR plaats?

Het selecteren uit miljoenen vluchtelingen is een moeilijke taak. UNHCR tracht dit zo zorgvuldig mogelijk te doen, zodat ook daadwerkelijk de meest kwetsbare vluchtelingen worden voorgedragen. Hierbij gebruiken we voornamelijk informatie die de vluchtelingen zelf aan ons doorgeven ten tijde van hun registratie. Verder werkt UNHCR nauw samen met NGO's in het veld die direct contact hebben met vluchtelingen, en die ons opmerkzaam maken op de meest kwetsbare vluchtelingen en deze naar ons kantoor sturen. Vooral bij grote crises is een nauwe samenwerking cruciaal.

---

* Lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen en transgenders.

Wat kan men doen om in aanmerking te komen?

Een vluchteling kan zichzelf niet voordragen voor hervestiging. Zoals hierboven beschreven moeten personen voldoen aan bepaalde criteria. UNHCR beoordeelt de situatie van een persoon aan de hand van deze criteria in een hervestigingsinterview.

Een persoon in een hervestigingsland, bijvoorbeeld in Nederland, kan de situatie van een familielid onder de aandacht brengen van UNHCR in het land waar hij verblijft. Medewerkers van UNHCR kunnen vervolgens hun collega's in het land waar het familielid verblijft op de hoogte brengen. Daarmee is de zaak onder de aandacht gebracht, maar dit is zeker geen garantie op voordracht en selectie.

Hoe lang duurt het hervestigingsproces?

Zoals aangegeven wordt minder dan 1% van de vluchtelingen wereldwijd hervestigd, mede door het beperkt aantal staten dat een hervestigingsbeleid heeft en het beperkt aantal plaatsen dat wordt aangeboden. Hierdoor kan de procedure voor hervestiging soms vele jaren duren. In de meeste gevallen leeft de vluchteling al jaren in een toevluchtland voordat hij/zij in aanmerking komt voor hervestiging. Als men eenmaal is voorgedragen voor hervestiging duurt het nog zeker zes maanden tot een jaar voordat een persoon het toevluchtland kan verlaten en aankomt in het hervestigingsland, bijvoorbeeld in Nederland. In die tijd wordt er gezocht naar naar een gemeente die bereid is de vluchteling op te nemen en naar geschikte huisvesting.

Hoeveel vluchtelingen nodigt Nederland jaarlijks uit?

Nederland heeft een quotum vastgesteld van 2,000 vluchtelingen voor de periode 2012-2015. Dit komt erop neer dat Nederland jaarlijks rond de 500 vluchtelingen uitnodigt om zich hier te vestigen.

Naar welke landen gaan de selectiemissies?

De Nederlandse regering bepaalt aan het eind van het jaar, in overleg met UNHCR, uit welke landen er vluchtelingen worden geselecteerd in het daarop volgende jaar.

Normaliter worden er ongeveer 400 vluchtelingen geselecteerd tijdens selectiemissies en 100 vluchtelingen op dossierbasis. Tijdens selectiemissies wordt een vluchteling door Nederlandse ambtenaren geïnterviewd en wordt er beoordeeld of deze voor hervestiging in Nederland in aanmerking komt. Er zijn meestal vier van deze missies per jaar. Aan een missie nemen medewerkers van de IND, het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA), en het Ministerie van Buitenlandse Zaken deel.

De selectie van de 100 individuele 'dossiervluchtelingen' gaat anders. Het gaat hierbij om selectie door de IND op grond van een dossier van vluchtelingen die in directe nood verkeren en die niet verblijven in landen waar selectiemissies plaatsvinden.

Kan ik mijn familieleden opvangen in mijn eigen huis?

In principe worden hervestigde vluchtelingen niet in huizen van familieleden gehuisvest. In bepaalde gevallen kan er een uitzondering worden gemaakt, bijvoorbeeld als het een meerderjarig ongehuwd kind betreft of een kwetsbare oudere. De gemeente kijkt in dergelijke gevallen of er voldoende ruimte is in het huis van de in Nederland woonachtige familie. Is dat niet het geval, dan krijgt de persoon een eigen woning toegewezen.

Wat gebeurt er nadat de vluchtelingen zijn gehervestigd?

Na aankomst in Nederland wordt aan de hervestigde vluchtelingen een verblijfstitel verleend, met alle daaraan verbonden rechten.

De IND en COA dragen er zorg voor dat de hervestigde vluchtelingen enkele formele administratieve handelingen verrichten en begeleiden de hervestigde vluchtelingen naar hun nieuwe woning.

Medewerkers van de gemeente, al dan niet in samenwerking met de maatschappelijke organisatie die de begeleiding van de hervestigde vluchteling voor zijn rekening zal nemen, heten de hervestigde vluchtelingen welkom in de gemeente waar zij komen te wonen.

Wat kan het Nederlandse kantoor van UNHCR doen voor mijn familieleden?

Het UNHCR kantoor in Nederland is niet betrokken bij de selectie van vluchtelingen voor hervestiging. Wat wij kunnen doen is de situatie van uw gevluchte familieleden onder de aandacht brengen van onze collega's in het land waar uw familielid staat geregistreerd. Hiervoor hebben wij de volgende gegevens van uw familie nodig:

- i) het registratienummer van het UNHCR dossier;
- ii) namen en geboortedata van de geregistreeerde vluchtelingen;
- iii) de reden waarom ze zijn gevlucht; en
- iv) bijzondere behoeften van de vluchtelingen in het land van toevlucht.

Deze gegevens kunt u naar het volgende emailadres opsturen: netth@unhcr.org

Bijzondere situaties: Syrië en Irak

Onrust Midden-Oosten

Sinds maart 2011 is Syrië in de greep van een burgeroorlog die ertoe geleid heeft dat grote aantallen mensen gevlucht zijn. In drie jaar hebben meer dan 3 miljoen personen zich gedwongen gezien Syrië te verlaten. De verwachting is dat er eind 2014 ongeveer tussen de 3,5 en 4 miljoen Syriërs gevlucht zijn. UNHCR spant zich, in samenwerking met hervestigingslanden in, om kwetsbare Syriërs te hervestigen in derde landen.

In 2013/2014 had de Nederlandse overheid 250 plaatsen van het hervestigingsprogramma gereserveerd voor Syrische vluchtelingen. Deze plaatsen zijn gevuld. Op dit moment zijn we in afwachting van de aankondiging van een nieuw quota voor Syrische vluchtelingen voor 2015. De verwachting is dat Nederland wederom 250 vluchtelingen uit Syrië opneemt.

Ook in Irak is het zeer onrustig sinds de opmars van de Islamitische Staat (IS). Inmiddels zijn 1,2 miljoen Irakezen op drift geraakt.

Wij krijgen ook hervestigingsverzoeken voor Irakezen die gevlucht zijn naar de Koerdische gebieden in Noord-Irak. Zij zijn ontheemd binnen de landsgrenzen van Irak en komen dus niet in aanmerking voor hervestiging. Om in aanmerking te komen voor hervestiging moet de persoon zich buiten het eigen land bevinden.